

מסורת הש"ס

פרק ארבעה עשר חרש שנשא

עין משפט
גרי מצוה

ל א מ"י ס"ג מהל'
שבת הלכה ז ופ"ד
שם הלכה יא ופ"ד מהל'
מחללות אסורות הל' כו
ופ"ג מהל' אכל כל' יב
סנה ענין רמב' ולאין
קמה טו"ע א"ח ס'
שנה וטו"ע י"ד סימן
שנע טע"ף א'
לא ב מ"י פ"ד מהל'
שבת כל' יא ופ"ג
מ"מ ופ"ד א'
לב ב מ"י שם ס"ג
הלכה ז סנה כס
טו"ע א"ח סימן של
טע"ף כס
לג ה מ"י פ"ד מהל'
מחללות אסורות הל'
כו טו"ע א"ח ס' שנה :

לד ו מ"י פ"ג מהל'
אכל הלכה יב טו"ע
י"ד סימן שנע טע"ף א'
ונגה"ס :

הנהגות הב"ח

(א) גמ' דלא ליספ' לכו
בירי' (ב) רש"י ופ"ד א'
יוחנ' לעיל ופ"ג טו"ע
וכ' דנפשו ס"ד ופ"ד א'
מ"ה א"ן זקוק לו והל'
הכל יאסורא דלוייתא :
(ג) ד"ה לא תכלית
וכ' בשרית קרי ביה לא
תכלית ס"ד :

תוספות חר מקמאי
סבא דשטת' דבסנ'
אובל' נבלות דבסנ'
דרבנ' פשיטא דאין ב"ד
מצוין עליו להפישו
ובאסורא דרבנ' נמי
פשיטא דאין אסור'
לתינוק עשה דבר זה'
וכי פליג אסורא
דאורייתא דסבא דאין
ב"ד מצוין עליו להפישו
דמפשה דרב יצחק בר'
ביסנא אורכסו ליה
ספתות כי פירשא
ברה"י אתא לקישה רבי
פדת אמר אויל דבר
פלי ופליא ולישילי התם
דאי משהו מיהו לרז'
אלמא קסבר קסן אוכל
נבלות אין ב"ד מצוין
להפישו ואקשי' עלה
מה דתנן קסן שבא
לכבות אין שופעין לו
פני ששבתו עליו
ופריך ר' יוחנן בקסן
העושה ע"ד אביו אבל
(קסן) נכרי על דעתיה
עבד :

[ופי' תוספות שבת עג'
ד"ס מפרק ופ"ג חוס'
כתובות ס. ד"ס מפרק]

אמר רבי יוחנן בדמאי הקילו - ה"מ למימר דאפילו לא הקילו בדמאי כיון דאש חלה מדרבנן שאני כדקאמר לעיל חלה משום דהא שטיטא משני כהמה דוכתי ח"ל כיון שיש לחוש לספק טבל דהא דלורייתא החמירו אי לא טעמא דבדמאי הקילו :

א"ר רבי יוחנן ספוקי מספקא ליה - והא דקאמר הש"ס כס"פ יולא דופן (כד דף מ"ז וס') אליבא דר' יוחנן דלמך מופלא סמוך לאש דלורייתא וקסן האוכל נבלות אין ב"ד מצוין להפישו על ברייתא דמוציא ליה התם הוה מלי למימר וליתעמך והא ר' יוחנן ספוקי מספקא ליה הכא חלה דבלאו הכי שפיר קאמר התם ה"ר אלחנן :

וקסבר דהוי מפרק כלחצר יד - וא"ת ואפילו לא הוי כלחצר יד נמי דהא אין דיקא חלה בגידולי קרקע כדלמך בפרק כלל גדול (שבת דף ע"ה וס') גבי פולע חלוון וכ"ס ח"ע' דחלוון לא חשיב גידולי קרקע בהמה חשיבא גידולי קרקע כדלמך ב"רש"י פ' בכל מערבין (עירובין ד' כ"ז) דממעט דגים מדכתי' בקד ולאן מה הפרט מפורש גידולי קרקע כ' זה אין לומר דהי דחשיב בהמה גידולי קרקע מ"מ כיון דגמרי' מסממין בעינן ממש שיהא גדל מן הקרקע כמו סממין דלגבי גידולי קרקע ממש לא חשיב בהמה גידולי קרקע כדמוכח בהסודר את הפועלים (כ"ז דף פ"ה וס') דמניא דיש מה דיש מיוחד כ' יא חולב והגוזב והמחבץ שונים גידולי קרקע ואין פולע אוכל זו חלומה גבי דבר הגדל ממש מן הארץ לא חשיבא בהמה גידולי קרקע וכן משמע בפ"ק דקידושין (דף י"ז) גבי גורן ויבד וי"ל דלעטריך טעמא דהכא דמפרק כלחצר יד הוא משום ר' יהודה דכבר יש דיקא שלא בגידולי קרקע דמחייב בפולע חלוון נמי משום דס' מפרש דמפרק חייב משום ממחשך ממחשך העור ומחשבות מלאכות הוא וקשה לר"י מדלמך בפ' חבית (שבת דף קמ"ז וס') חולב אדם עו ליתך הקדירה אכל לא לתוך הקערה ולפי' הקונטרס נוחא דטעמא משום דכשחולב לתוך הקדירה הוי משקה הבא לאוכל ואוכל הוא ואין זה צורך אכל לא לתוך הקערה דבורר משקה מאוכל ודומה לנש שבורר אוכל מתוך פסולת אכל לפירוש ר"ת בין קד וצין קד ליחייב משום ממחך :

שבת דאסור סקילה גזור רבנן כ' - קשה דלמך בפרק ח"ע' (כתובות ד' ס') גונג יונק חלב בשבת קסבר מפרק כלחצר יד הוא ומשום נערה לא גזור רבנן והכא חסר ליה בשבת וליכא למימר דהתם במסוכן דאס' כן אפילו מלאכה גמורה ואיט' כלחצר יד שרי וחלמך ר"ת דהתם מחמת חולי והכא מחמת רעב קרי שפיר נער כדלמך בפרק שליש' דשבוטות (ד' ס' וס') נשבע על הכזר ומסתכן עליה מה מחסכן ליה מר חלל מלעטר עליה מה וקשה לר"י דאס' קאמר הכא אי דליכא סכנה אפילו בשבת מותר והא אפילו בתולים בעלמא מותר כיון שאין בהן מלאכה גמורה ולכ"י נראה דאין לו קושיא דהא אכתי לא פירש הש"ס דמפרק כלחצר יד הוא וקאמר דאפילו מלאכה גמורה מן התורה יש לו לדחות להיות מותר כיון דליכא סכנה ור"י תיך דהכא פליגא וכן משמע התם (כתובות דף ס') דלמך הלכה כר' מרינוס מכלל דליכא דפליגי עליה ואיכא דמפרש דהכא נערה של בהמה איירי שמתקשה לה רוב חלב בדדיה וקשה לר"י דלמה היו יונקים והלא היו יכולין לחלוב לתוך הקדירה ומיהו לפירוש ר"ת לא קשה דמסתמך כיון שהיו רעבים לא היה להם שום מאכל בקדירה :

משום

דבר עלי וטליא - ההג' תיעוקות זכרים ונקבות : ליטילו הסס - ישחקו שם שבת היחה : סכא לי מפסח - דרך רה"ר בשבת : לנכות - הדליקה : בעושה על דעת אביו - שהתעוק לופה בבאיו ורואה שטח לו בדרך ואביו עומד עליו דהוא חלילו הוא מלכו לעשות אכל הנך מפסחות דרב יתכן לא הודיען שנאכדו תורה אור

דבר מלי וטליא וליטילו החם דאי משכחי להו מייתי להו אלמא קסבר **קמן אוכל נבלות אין ב"ד מצוין להפישו לימא מסייע ליה לא יאמר אדם לתינוק הבא לי מפתח הבא לי חותם אלא מניחו תולש מניחו זורק אמר אב"י תולש בעציץ שאני נקוב זורק בברמית דרבנן : ת"ש **עובד כוכבים שבא לכבות אין אומרים לו כבה ואל תכבה מפני שאין שביתתו עליהם קמן הבא לכבות אומרים לו אל תכבה ששביתתו עליהם *א"ר יוחנן בעושה על דעת אביו דכוותיה גבי עובד כוכבים דעושה על דעת ישראל מי שרי עובד כוכבים אדעתא דנפשיה עבד ת"ש *בן חבר שרגיל לילך אצל אבי אמו עם הארץ אין חוששין שמא יאבילנו דברים שאינם מתוקנים מצא בידו פירות אין זקוק לו אמר רבי יוחנן *בדמאי הקילו אלא טעמא דמאי הא ודאי בעא לעשורי והאמר ר' יוחנן בעושה על דעת אביו אלא רבי יוחנן ספוקי מספקא ליה קאי הכא מדחי קאי הכא מדחי ת"ש בן חבר כהן שרגיל לילך אצל אבי אמו כהן עם הארץ אין חוששין שמא יאבילנו תרומה ממאה מצא בידו פירות אין זקוק לו בתרומה דרבנן תא שמע *יונק תינוק ותולך מעוברת כוכבים ומבהמה ממאה ואין חוששין ביונק שקץ ולא יאבילנו נבלות ושרפות שקצים ורמשים ומכולן יונק מהם ואפילו בשבת ובגדול אסור אבא שאול אומר נוהגין היינו שיונקים מבהמה שחורה ביום טוב קתני מזהא אין חוששין ביונק שקץ התם משום סכנה אי הכי גדול נמי גדול בעי אומדנא קמן נמי ליכעי אומדנא אמר רב הונא בריה דרב יהושע סתם תינוק מסוכן אצל חלב : אבא שאול אומר נוהגין היינו שיונקים מבהמה שחורה ביום טוב : הכי דמי אי דאיכא סכנה אפילו ביום טוב אסור לא צריכא דאיכא צערא וקסבר מפרק כלחצר יד הוא בשבת דאסור סקילה גזור רבנן יו"ט דאסור לאו לא גזור ביה רבנן ת"ש *לא תאכלום כי שקץ הם לא תאכלום להוהיר הגדולים על הקטנים מאי לאו דאמר להו לא תאכלו דם להוהיר הגדולים על הקטנים מאי לאו דאמר להו ליספו בידים (א) ליה בידים תא שמע *כל נפש מכב לא תאכלו לא דלא ליספו בידים ת"ש *אמר ואמרת להוהיר גדולים על הקטנים מאי לאו דאמר להו לא תיטמו לא' דלא ליטמו להו בידים *צריכי דאי אשמעינן שקצים משום

סכנה אפילו בשבת נמי ואי דליכא סכנה אפילו ביום טוב אסור לא צריכא דאיכא צערא וקסבר מפרק כלחצר יד הוא בשבת דאסור סקילה גזור רבנן יו"ט דאסור לאו לא גזור ביה רבנן ת"ש *לא תאכלום כי שקץ הם לא תאכלום להוהיר הגדולים על הקטנים מאי לאו דאמר להו לא תאכלו דם להוהיר הגדולים על הקטנים מאי לאו דאמר להו ליספו בידים (א) ליה בידים תא שמע *כל נפש מכב לא תאכלו לא דלא ליספו בידים ת"ש *אמר ואמרת להוהיר גדולים על הקטנים מאי לאו דאמר להו לא תיטמו לא' דלא ליטמו להו בידים *צריכי דאי אשמעינן שקצים משום

בשבת קסבר מפרק כלחצר יד הוא ומשום נערה לא גזור רבנן והכא חסר ליה בשבת וליכא למימר דהתם במסוכן דאס' כן אפילו מלאכה גמורה ואיט' כלחצר יד שרי וחלמך ר"ת דהתם מחמת חולי והכא מחמת רעב קרי שפיר נער כדלמך בפרק שליש' דשבוטות (ד' ס' וס') נשבע על הכזר ומסתכן עליה מה מחסכן ליה מר חלל מלעטר עליה מה וקשה לר"י דאס' קאמר הכא אי דליכא סכנה אפילו בשבת מותר והא אפילו בתולים בעלמא מותר כיון שאין בהן מלאכה גמורה ולכ"י נראה דאין לו קושיא דהא אכתי לא פירש הש"ס דמפרק כלחצר יד הוא וקאמר דאפילו מלאכה גמורה מן התורה יש לו לדחות להיות מותר כיון דליכא סכנה ור"י תיך דהכא פליגא וכן משמע התם (כתובות דף ס') דלמך הלכה כר' מרינוס מכלל דליכא דפליגי עליה ואיכא דמפרש דהכא נערה של בהמה איירי שמתקשה לה רוב חלב בדדיה וקשה לר"י דלמה היו יונקים והלא היו יכולין לחלוב לתוך הקדירה ומיהו לפירוש ר"ת לא קשה דמסתמך כיון שהיו רעבים לא היה להם שום מאכל בקדירה :

שבת קפ"ה [ניסין נה']

שבת קפ"ה

סס

ותוספתא דמאי פ"ג

[כתובות כ"ד וס"ג]

[ע' תוספות שבת קפ"ה ד"ס ש"מ]

גליון הש"ס
גמ' וצריכי דאי אשמעינן
סקנים . ע' במכילתא
דח"ל בקרא דגבי שבת
ונקד' ונתי' להוהיר גדולים
על קטנים . ופי' בחשבות
מלל מלל ס' ד' :

ויקרא י'

סס י'

סס כ'

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones